

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5020/2567

พนักงานอัยการจังหวัดลำปาง โจทก์ นาย ม. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4

## ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยใช้เลื่อยโซยนต์ตัด ฟัน เลื่อย โคนต้นไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วตัดทอน ผ่า ถาก ไม้สัก อันเป็นการทำลายและทำให้เสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นค่าเสียหาย 121,200 บาท และมีคำขอให้จำเลยชดเชยค่าเสียหาย 121,200 บาท นั้น เป็นการบรรยายฟ้องเพื่อเรียกค่าเสียหายจากการทำลาย หรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือให้เสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4 แล้ว

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 4, 6, 9, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, 5, 6, 7, 11, 47, 48, 73, 74, 74 ทวิ, 74 จัตวา พระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พ.ศ. 2545 มาตรา 3, 4, 13, 17 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 97 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 91 ริกขงกลาง จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับตามกฎหมาย ให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายต่อรัฐรวมเป็นเงิน 121,200 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 8 มีนาคม 2564 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 3 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 ของต้นเงินดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมป่าไม้ จำเลยให้การปฏิเสธ และให้การในคดีส่วนแบ่งว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดตามฟ้องจึงไม่จำต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายแก่กรมป่าไม้ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พ.ศ. 2545 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง, 17 วรรคหนึ่ง จำคุก 1 ปี และปรับ 20,000 บาท ทางนำสืบจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา (ที่ถูก ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ต้องระงับเป็นเหตุบรรเทาโทษ ด้วย) ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 6 เดือน และปรับ 10,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ให้คุมความประพฤติของจำเลยโดยให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ 4 ครั้ง ภายในกำหนด 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริกขงกลาง ข้อหาและคำขออื่นให้ยก โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, 31 วรรคสอง (1) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 48 วรรคหนึ่ง, 73 วรรคสอง (1) ด้วย การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานทำไม้หวงห้ามในเขตป่าและป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการกระทำความผิดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 4 ปี ฐานแปรรูปไม้หวงห้ามโดยไม่

ได้รับอนุญาต จำคุก 1 ปี และฐานมีไม้หวงห้ามแปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก 1 ปี รวมจำคุก 6 ปี โดยไม่รอการลงโทษ ส่วนความผิดฐานอื่นให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายต่อรัฐ รวมเป็นเงิน 121,200 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 8 มีนาคม 2564 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 3 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 ของต้นเงินดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมป่าไม้ ให้จำเลยจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับเฉพาะความผิดฐานมีเลื่อยโซยนต์ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ริดรอนจรรยาบรรณ หมายเลขทะเบียน ชคค พะเยา xxx ของกลาง ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่งในศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยโต้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ตามวันและเวลาเกิดเหตุในฟ้อง พนักงานเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ลป.19 (แม่โป่ง) กับพวก ได้รับแจ้งจากผู้ที่ต้องการรับสินบนนำจับว่ามีการลักลอบทำไม้และแปรรูปไม้ในป่าขุนห้วยอุ้นที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ยาวฝั่งซ้าย ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 518 (พ.ศ. 2515) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และเป็นเขตควบคุมการแปรรูปไม้ตามประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการแปรรูปไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 จึงร่วมกันไปตรวจสอบ พบรอยเท้าคน ต่อไม้ เศษเปลือกไม้ ซี้เลื่อย ไม้สีกแปรรูป 2 แผ่น/เหลี่ยม และรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน ชคค พะเยา xxx จำนวน 1 คัน อยู่ในป่าที่เกิดเหตุ จึงข่มขู่อยู่บริเวณดังกล่าว สักพักหนึ่งพบคนร้ายเป็นผู้ชายเดินถือเลื่อยโซยนต์ออกมาจากป่ามุ่งตรงมายังที่เกิดเหตุ เมื่อคนร้ายเห็นพนักงานเจ้าหน้าที่ได้วิ่งหลบหนีไปที่บ้าน ซึ่งเป็นบ้านพักอาศัยของจำเลยและนางจันทร์ธิดา ภริยาจำเลย พนักงานเจ้าหน้าที่ติดตามไปแต่ไม่พบตัวคนร้าย พบแต่นางจันทร์ธิดาจึงขอตรวจค้นภายในบ้าน ผลการตรวจค้นพบไม้สีกแปรรูป 16 แผ่น/เหลี่ยม พร้อมเลื่อยโซยนต์ไฟฟ้าตัดแปลงพร้อมโซ่และแผ่นบังคับโซ่ ไม้ทราบายี้อและหมายเลขเครื่อง 1 เครื่อง จึงตรวจยึดไว้เป็นของกลาง ตามบันทึกการตรวจยึด/ตรวจค้น บันทึกการยินยอมให้ตรวจสอบ และภาพถ่ายการตรวจยึด พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดฐานมีไม้สีกแปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ทำไม้หรือกระทำได้ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ และมีเลื่อยโซยนต์ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต่อมาจำเลยเข้าพบพนักงานสอบสวนชั้นสอบสวน จำเลยให้การปฏิเสธ ตามบันทึกมอบตัว-แจ้งข้อกล่าวหา และบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดฐานมีเลื่อยโซยนต์ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต คู่ความไม่อุทธรณ์ในความผิดฐานนี้ จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า จำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 หรือไม่ ที่จำเลยฎีกาว่า เลื่อยโซยนต์ของกลางเป็นเพียงเครื่องเจียรชนิดใช้มือถือ (ลูกหมู) ที่นำมาตัดแปลงใส่บาร์โซ่และใช้พลังงานจากไฟฟ้า จึงมิใช่เลื่อยโซยนต์ตามความหมายของพระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พ.ศ. 2545 การที่จำเลยมีไว้ในครอบครองจึงไม่มีความผิดนั้น เห็นว่า ความผิดฐานนี้ยุติไปแล้วตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น การที่จำเลยฎีกาว่ามิได้กระทำความผิดฐานนี้อีกจึงมิใช่ข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 5 ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมาตรา 252 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย มีปัญหา

ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการต่อไปว่า จำเลยกระทำความผิดฐานทำไม้หวงห้ามในเขตป่า และป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต ฐานแปรรูปไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต และฐานมี ไม้หวงห้ามแปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ จำเลยฎีกาว่า พยานโจทก์เบิกความ โดยมีข้อเท็จจริงขัดกับปกติวิสัย กล่าวคือ หากพยานโจทก์กับพวกเข้าไปในป่าที่เกิดเหตุถึง 20 คน แล้วพบคนร้ายอยู่เพียงคนเดียว แม้คนร้ายวิ่งหลบหนี พยานโจทก์กับพวกต้องไล่ติดตามจับกุมได้ น่าเชื่อว่าไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นจริง อีกทั้งโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานใดมานำสืบเชื่อมโยงได้ว่า รถจักรยานยนต์และไม้สักแปรรูป 2 แผ่น ของกลางเป็นของจำเลย ส่วนไม้สักแปรรูปของกลาง 16 แผ่น ที่ตรวจยึดได้ภายในบ้านที่เกิดเหตุเป็นไม้เก่าที่รื้อออกมาจากบ้านของบุตรสาวจำเลยนั้น โจทก์มีนายสุทัศน์ และนางสุมาลี พนักงานเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันและรักษาป่าที่ ลป.19 (แม่โป่ง) เป็นพยานเบิกความในทำนองเดียวกันว่า ในวันเกิดเหตุพยานทั้งสองได้รับแจ้งจากชาวบ้านว่า มีการลักลอบทำไม้และแปรรูปไม้ในป่าที่เกิดเหตุ จึงร่วมกับพวกประมาณ 20 คน เดินทางไป ตรวจสอบ พบรอยเท้าคน ต่อไม้ เศษเปลือกไม้ ขี้เลื่อย และรถจักรยานยนต์จอดอยู่ 1 คัน มีไม้สัก แปรรูป 2 แผ่น สภาพสดใหม่วางอยู่บนรถ พยานกับพวกชุ่มคูอยู่ใกล้ ๆ สักพักหนึ่งเห็นจำเลยเดิน ถือเลื่อยโซยนต์ออกมาจากป่ามุ่งหน้าไปที่รถจักรยานยนต์ พยานทั้งสองจดจำจำเลยได้เนื่องจาก เคยจับกุมจำเลยในความผิดเกี่ยวกับการลักลอบทำไม้ เมื่อจำเลยเห็นพยานทั้งสองกับพวกก็วิ่ง หลบหนีไป พยานทั้งสองกับพวกไล่ติดตามจำเลยจนไปถึงบ้านที่เกิดเหตุซึ่งเป็นบ้านที่จำเลย พักอาศัยอยู่กับนางจันทร์ธิดา ภริยาจำเลย พบนางจันทร์ธิดาอยู่ที่บ้านแต่ไม่พบจำเลย สอบถาม นางจันทร์ธิดาแล้วรับว่ารถจักรยานยนต์คันดังกล่าวเป็นของจำเลย พยานทั้งสองตรวจค้น ภายในบ้าน นางจันทร์ธิดายินยอมให้ตรวจค้น ผลการตรวจค้นพบไม้สักแปรรูป 16 แผ่น วางกอง รวมกันอยู่ และมีสายไฟฟ้าโยงมาจากชั้นสองของบ้านต่อเข้ากับเลื่อยโซยนต์ นางจันทร์ธิดารับว่า ไม้สักแปรรูปทั้งหมดและเลื่อยโซยนต์เป็นของจำเลย แต่ไม่สามารถนำหลักฐานแสดงแหล่งที่มา ของไม้สักแปรรูปมาแสดงได้ พยานทั้งสองกับพวกจึงตรวจยึดไว้เป็นของกลาง เห็นว่า พยานโจทก์ ทั้งสองปากเบิกความสอดคล้องต้องกันโดยมีข้อเท็จจริงเป็นเช่นเดียวกับที่พยานโจทก์ทั้งสองเคย ให้การไว้ในชั้นสอบสวน โดยยืนยันว่าเห็นจำเลยเดินถือเลื่อยโซยนต์ออกมาจากป่าที่เกิดเหตุมุ่งตรง มายังรถจักรยานยนต์และไม้สักแปรรูป 2 แผ่น ของกลาง บริเวณใกล้เคียงกับที่พบรถจักรยานยนต์ และไม้สัก พบรอยเท้าคน ต่อไม้ เศษเปลือกไม้และขี้เลื่อย ขณะเกิดเหตุเป็นเวลากลางวัน พยาน โจทก์ทั้งสองอยู่ห่างจากจำเลยเพียง 5 เมตร จำเลยไม่ได้ปิดบังอำพรางใบหน้า ประกอบกับพยาน โจทก์ทั้งสองรู้จักและเห็นหน้าจำเลยมาก่อนเนื่องจากเคยจับกุมดำเนินคดีจำเลยมาครั้งหนึ่งแล้ว เชื่อว่าพยานโจทก์ทั้งสองเห็นหน้าจำเลยได้อย่างชัดเจนและจดจำจำเลยได้ไม่ผิดตัว เมื่อจำเลยวิ่ง หลบหนีพยานโจทก์ทั้งสองกับพวกวิ่งติดตามจำเลยไปตลอดไม่คลาดสายตาจนกระทั่งมาถึงบ้าน ที่เกิดเหตุซึ่งจำเลยพักอาศัยอยู่กับภริยา พยานโจทก์ทั้งสองกับพวกร่วมกันตรวจค้นบ้านที่เกิดเหตุ พบไม้สักแปรรูปอีก 16 แผ่น และเลื่อยโซยนต์ 1 เครื่อง อยู่ภายในบ้าน แม้พยานโจทก์ทั้งสอง เบิกความตอบทนายจำเลยถามค่านเรื่องระยะทางจากป่าที่เกิดเหตุไปยังบ้านที่เกิดเหตุแตกต่างกัน ก็เป็นเรื่องแตกต่างกันในรายละเอียดเท่านั้น ซึ่งพยานโจทก์ทั้งสองก็เบิกความตอบโจทก์ถามดัง แล้วว่า พยานคาดคะเนเอา ไม่ได้วัดระยะทางที่แน่นอน ส่วนการที่พยานโจทก์ทั้งสองกับพวกไม่ สามารถจับกุมตัวจำเลยได้ก็มีใช้เรื่องผิดปกติวิสัยเพราะเป็นการไล่ติดตามภายในป่าที่เกิดเหตุซึ่งมี สภาพเป็นภูเขาไม่ใช่พื้นที่ราบ ทั้งมีต้นไม้อุดมสมบูรณ์หนาแน่น ผู้ที่ชำนาญเส้นทางย่อมสามารถหลบหนี การจับกุมได้ ยิ่งไปกว่านั้น หากไม่มีเหตุการณ์ที่พยานโจทก์ทั้งสองกับพวกไล่ติดตามจับกุมจำเลย

ในป่าที่เกิดเหตุแล้วจำเลยวิ่งหลบหนีมายังบ้านที่เกิดเหตุเกิดขึ้นจริง ก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่พยานโจทก์ทั้งสองกับพวกจะเข้าไปตรวจค้นบ้านที่เกิดเหตุในเวลาต่อเนื่องกันโดยไม่มีหมายค้นซึ่งเสี่ยงต่อการถูกฝ่ายจำเลยร้องเรียนในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่หรือแจ้งความดำเนินคดี น่าเชื่อว่าพยานโจทก์ทั้งสองเบิกความไปตามเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง มิได้แต่งเรื่องเพื่อปรักปรำจำเลยให้ต้องรับโทษ ดังนั้น แม้โจทก์ไม่มีประจักษ์พยานเห็นเหตุการณ์ในขณะที่จำเลยทำไม้และแปรรูปไม้ในป่าที่เกิดเหตุ แต่พยานแวดล้อมกรณีดังกล่าวเมื่อรับฟังประกอบกันแล้วมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ ที่จำเลยนำสืบปฏิเสธอ้างฐานที่อยู่ว่าในวันเกิดเหตุจำเลยไปไร่ข้าวโพดนั้นเป็นการกล่าวอ้างแต่เพียงลอย ๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานมาสนับสนุนและจำเลยเพียงจะยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นพิจารณา โดยไม่เคยให้การไว้ในชั้นสอบสวนแต่อย่างใด พยานหลักฐานจำเลยจึงไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ได้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในวันเกิดเหตุจำเลยเข้าไปทำไม้สักและแปรรูปไม้สักในป่าที่เกิดเหตุโดยไม้สักแปรรูปของกลาง 2 แผ่น ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจยึดได้ในป่าที่เกิดเหตุเป็นไม้ที่จำเลยได้มาจากการทำไม้และแปรรูปไม้ดังกล่าว แต่สำหรับไม้สักแปรรูปของกลาง 16 แผ่น ที่ตรวจยึดได้จากบ้านที่เกิดเหตุ เมื่อได้ความว่าในขณะที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจยึดนั้น ไม้สักทั้ง 16 แผ่นดังกล่าวอยู่ในสภาพเป็นไม้แปรรูปแล้ว โดยโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานใดมานำสืบให้เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงว่าไม้สักแปรรูป 16 แผ่น ดังกล่าวเป็นไม้ที่จำเลยได้มาจากการทำไม้ในป่าที่เกิดเหตุในวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้อง อีกทั้งพยานโจทก์ปากนางสุมาลีก็เบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านว่า ไม้สัก 2 แผ่น ที่ยึดได้จากป่ากับไม้สัก 16 แผ่น ที่ยึดได้จากบ้านจำเลยมีสภาพต่างกัน พยานหลักฐานโจทก์ในส่วนนี้จึงยังมีความสงสัยตามสมควรว่า ไม้สักแปรรูปของกลาง 16 แผ่น ดังกล่าวเป็นไม้ที่จำเลยได้มาจากการทำไม้ในป่าที่เกิดเหตุหรือไม่ ต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ลงโทษจำเลยฐานทำไม้หวงห้ามในเขตป่าและป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน อย่างไรก็ตาม เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจยึดไม้สักแปรรูปของกลาง 16 แผ่น ได้พร้อมกับเลื่อยโซ่ยนต์อันเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการแปรรูปไม้ในสภาพที่ยังต่อพ่วงกับสายไฟพร้อมใช้งาน และบริเวณใกล้เคียงพบร่องรอยการแปรรูปไม้ มีเศษขี้เลื่อยกองกระจายอยู่จำนวนมาก ตามบันทึกการตรวจยึด/ตรวจค้นสอดคล้องกับที่พยานโจทก์ปากนายสุทัศน์และนางสุมาลีเคยให้การไว้ต่อพนักงานสอบสวนในวันเกิดเหตุตนเองตามบันทึกคำให้การผู้กล่าวหาและพยาน และเมื่อพนักงานสอบสวนไปตรวจบ้านที่เกิดเหตุในวันเดียวกันก็ยังคงพบร่องรอยการแปรรูปไม้บริเวณใต้ถุนบ้าน ตามบันทึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุคดีอาญา ซึ่งจำเลยมิได้นำสืบหักล้างให้เห็นเป็นอย่างอื่น ร่องรอยที่ปรากฏแสดงให้เห็นได้ว่าในวันเกิดเหตุมีการใช้เลื่อยโซ่ยนต์แปรรูปไม้ในบ้านที่เกิดเหตุจริง แม้โจทก์ไม่มีประจักษ์พยานมาเบิกความยืนยันว่าในวันเกิดเหตุเห็นจำเลยแปรรูปไม้ในบ้านที่เกิดเหตุ แต่เมื่อนางจันทร์ธิดาภรรยาจำเลยเคยให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเข้าตรวจค้นในวันเกิดเหตุว่า นางจันทร์ธิดาพักอาศัยอยู่ในบ้านที่เกิดเหตุกับจำเลยเพียงสองคนเท่านั้น ซึ่งจำเลยก็ให้การไว้ต่อพนักงานสอบสวนว่า บ้านที่เกิดเหตุเป็นของนางจันทร์ธิดา จำเลยมาอาศัยอยู่ด้วยเป็นเวลา 20 กว่าปีแล้ว ตามบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา ในชั้นพิจารณาจำเลยมิได้นำพยานมาสืบให้เห็นว่ามีบุคคลอื่นนอกจากจำเลยและนางจันทร์ธิดาพักอาศัยอยู่ในบ้านที่เกิดเหตุ พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาจึงมีน้ำหนักให้เชื่อได้ว่าผู้ที่แปรรูปไม้สักของกลาง 16 แผ่น นั้นเป็นบุคคลอื่นไปไม่ได้นอกจากจำเลย ส่วนที่จำเลยนำสืบต่อสู้ว่าไม้สัก

แปรรูปของกลาง 16 แผ่น เป็นไม้เกาที่รื้อมาจากบ้านของบุตรสาวจำเลยนั้น เมื่อไม้สักแปรรูปของกลางดังกล่าวไม่ได้อยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างแล้ว จำเลยจึงมีภาระการพิสูจน์ว่าไม้สักแปรรูปของกลางดังกล่าวเป็นไม้ที่เคยอยู่ในสภาพสิ่งปลูกสร้างมาไม่น้อยกว่าสิบปี จึงไม่ใช่ไม้แปรรูปตามคำนิยามของพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4 (4) วรรคสอง ในปัญหานี้จำเลยเบิกความว่า ไม้สักแปรรูปของกลาง 16 แผ่น เป็นไม้ที่เคยใช้ปลูกบ้านบุตรสาว แต่เนื่องจากบุตรสาวต้องรับผิดชอบคดีที่ไปค้าประกันหนี้เงินกู้ให้ผู้อื่น จำเลยจึงนำมาเก็บรักษาไว้เพื่อไม่ให้ถูกบังคับคดี โดยนำมากองไว้ในบ้านหลายเดือนก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจยึด และจำเลยมีนายประหยัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านร้อง มาเบิกความสนับสนุนว่า พยานเคยได้รับแจ้งจากจำเลยว่าจะขอนำไม้เกาจากบ้านบุตรสาวมาเก็บรักษาไว้ที่บ้านเนื่องจากเกรงจะถูกบังคับคดี แต่จำเลยไม่เคยให้การต่อพนักงานสอบสวนมาก่อน และไม่เคยนำนายประหยัดไปให้การต่อพนักงานสอบสวน จึงเป็นการง่ายที่จะยกขึ้นกล่าวอ้าง ประกอบกับจำเลยมิได้นำสืบให้เห็นได้ว่าตัวเรือนหรืออาคารเคยตั้งอยู่ ณ ที่ใด ปลูกสร้างเมื่อใด มีการรื้อถอนจริงหรือไม่ เมื่อใด ลักษณะของไม้สักแปรรูปของกลางมีสภาพที่ผ่านการใช้ประโยชน์แล้วอย่างไร มีร่องรอยจากการรื้อถอนอย่างไร ทั้งนายจำเลยก็ไม่อาจถามค้านพยานโจทก์ปากนายสุทัศน์และนางสุมาลีที่ต่างก็เบิกความประกอบภาพถ่ายการตรวจยึดไม้สักแปรรูปว่า ไม้สักแปรรูปของกลางเป็นไม้ใหม่ยังไม่ผ่านการใช้งาน ไม่ได้เคยนำไปสร้างบ้านมาก่อน ให้เห็นเป็นอย่างอื่นได้ พยานหลักฐานที่จำเลยนำสืบมาไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่า ไม้สักแปรรูปของกลาง 16 แผ่น เป็นไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ไม้สักแปรรูปของกลางดังกล่าวจึงเป็นไม้แปรรูปตามคำนิยามของพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4 (4) และเป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมาย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาลงโทษจำเลยฐานแปรรูปไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตและมีไม้หวงห้ามแปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการสุดท้ายว่า มีเหตุสมควรรื้อการลงโทษจำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ให้แก่จำเลยหรือไม่ เห็นว่า การที่จำเลยใช้เลื่อยโซยนต์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงในการตัดไม้ได้ไม่เป็นจำนวนมากภายในเวลาอันรวดเร็ว ตัดฟันต้นสักและใช้เลื่อยโซยนต์แปรรูปไม้ดังกล่าว การกระทำของจำเลยทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติและเป็นการทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญของประเทศ ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศทางธรรมชาติ พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนและมีภาระต้องเลี้ยงดูครอบครัว ก็ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะรื้อการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ใช้ดุลพินิจลงโทษจำคุกจำเลยโดยไม่รื้อการลงโทษนั้น เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นกัน อนึ่ง ที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยใช้เลื่อยโซยนต์ตัด ฟัน เลื่อย โคน ต้นไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วตัดทอน ผ่า ถาก ไม้สัก อันเป็นการทำลายและทำให้เสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นค่าเสียหาย 121,200 บาท และมีค่าขอให้จำเลยชดเชยค่าเสียหาย 121,200 บาท นั้น ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า เป็นการบรรยายฟ้องเพื่อเรียกค่าเสียหายจากการทำลาย หรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลาย หรือทำให้สูญหายหรือให้เสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4 แล้ว และเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยใช้เลื่อยโซยนต์ตัด ฟัน เลื่อย โคน ต้นไม้หลายต้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาตแล้ว

ทำการแปรรูปไม้สักดังกล่าว อันเป็นการทำลายและทำให้เสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้ไม้สักแปรรูปของกลาง 2 แผ่น/เหลี่ยม ปริมาตร 0.05 ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นค่าเสียหายต่อรัฐ 6,000 บาท จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวนดังกล่าวให้แก่กรมป่าไม้ ส่วนไม้สักแปรรูปของกลาง 16 แผ่น/เหลี่ยม ปริมาตร 0.96 ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นค่าเสียหายต่อรัฐ 115,200 บาท ที่ยึดได้จากบ้านของจำเลยนั้น มิได้เป็นไม้ที่จำเลยได้มาจากการทำไม้ในป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมป่าไม้ 6,000 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมคดีส่วนแบ่งในชั้นฎีกาให้เป็นพับ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5

## องค์คณะ

อรพงษ์ ศิริกานต์นนท์ · ทรงพล สงวนพงศ์ · นายนาวุธ จันทรจำเริญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5020/2567>